

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203107
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322203107.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábellovou vo veci starostlivosti o maloletú G. N., nar.: XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, M., v konaní zastúpená JUDr. Ildikó Osvaldovou advokátkou so sídlom v Želiezovciach, Petöfiho 29 a H. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. XX, M., v konaní zastúpený JUDr. Ondrejom Mészárosom, advokátom so sídlom v Želiezovciach, Brezová 10, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Maloletá G. N., nar.: XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matke.
- II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej G. sumou 200,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 09.08.2022.
- III. Zaostalé výživné pre maloletú G. za obdobie od 09.08.2022 do 31.05.2023 súd neurčuje.
- IV. Mení sa rozsudok Okresného súdu Levice, č.k. 17P/2/2019-180 zo dňa 10.05.2019 v časti zverenia maloleťmu dieťaťu a výživnom na maloleťmu dieťaťu.
- V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloleťmu dieťaťu sa návrhom podaným na súd dňa 09.08.2022 domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Maloletú G. navrhla zveriť do osobnej starostlivosti matke a zo strany otca určiť výživné v sume 150,-eur vždy do 15- teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom podania návrhu na súd. Styk otca s maloletou navrhla upraviť každý párnny víkend v sobotu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny a v nedeľu od 10:00 hodiny do 16:00 hodiny, návrh v časti úpravy styku v priebehu konania modifikovala tak, že tento upraviť nežiadala. Návrh v časti týkajúcej sa určenia výšky vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletú zmenila tak, že otca navrhla zaviazat' prispievať na výživu maloletej sumou 220,-eur mesačne. Uviedla, že od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností sa na strane maloletej, kedy bola rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17P/2/2019-180 zo dňa 10.05.2019 zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, sa podstatne zmenili okolnosti, pričom prípadné ďalšie zotrvanie dieťaťa v striedavej osobnej starostlivosti rodičov nie je v jej najlepšom záujme. Poukázala na to, že maloletá je od augusta 2022 v jej výlučnej starostlivosti po tom, čo sa vzťahy medzi maloletou a jej otcom vyhrotili. Maloletá do domácnosti odmieta ísť s odôvodnením, že ju zaťažuje problémami, ktorá sa týkajú ich ako rodičov dieťaťa, otec na ňu pred dieťaťom nadáva, ohovára ju, maloletú núti rozprávať a konať tak, aby tým matke ublížila. Mala za to, že otec svojím správaním maloletú vystavuje stresu a zbytočne ju traumatizuje, čo dieťa ťažko

znáša. Uvedené sa u nej potom prejavuje panickými záchvatmi, ktoré otec nezvláda korigovať. Týmto trpí približne päť rokov, pričom po hádkach s otcom sa tieto prejavy častejšie. Maloletá udáva, že má z otca strach, vyhráza sa jej udaním matky ako aj tým, že prestane platiť svoju časť školného, hoci vie, že maloletú štúdium veľmi baví. V priebehu konania matka verbalizovala zlepšenie vzťahov medzi otcom a dieťaťom, ku ktorému došlo približne od decembra 2022, obaja vzájomne komunikujú. Napriek tomu, že žije naďalej v jej domácnosti otca zvykne navštíviť cez víkend, kedy k nemu ide na obed. Nie je tomu pravidelne, ale na základe dohody medzi otcom a maloletou. Maloletá nikdy neuviedla, že by chcela u otca prespať, proti čomu matka nemá žiadne námietky. Poukázala na to, že otec výživné na dieťa k jej rukám neposiela, výdavky spojené so školným dieťaťa, internátom a výdavky súvisiace so stravovaním v škole uhrádza v polovici potom, čo mu ich vynaloženie písomne preukáže. Rovnako tak otec žiada preukazovať všetky výdavky, ktoré na maloletú vynaloží. S otcom komunikujú len prostredníctvom emailu, otca si v telefóne zablokovala potom, čo ju v roku 2018 obťažoval neustálymi telefonátmi a smskami. Vo vzťahu k svojim osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom uviedla, že je zamestnaná, je výlučnou vlastníčkou bytu, v ktorom žije sama s maloletou. Má priateľa, s ktorým spoločnú domácnosť nezdiera. Okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemá. Namietala výšku príjmu otca ním v konaní prezentovanú, v tej súvislosti poukázala na to, že aj z jeho predchádzajúcich daňových priznaní je zrejme, že vždy vykazoval nízky príjem, prípadne daňovú stratu.

2. Otec so zverením maloletej do výlučnej starostlivosti matke nesúhlasil, podaný návrh označil za tendenčný sledujúci zamedzenie jeho kontaktu s maloletou a jeho degradáciu v pozícii otca. Maloletá dovŕšila sedemnásť rok života, sama súdu prezentovala, že svoje záležitosti si vie sama vyriešiť primerane svojmu veku a charakteru. Striedavá osobná starostlivosť u maloletej je skôr papierovo aktuálna, pričom vek dieťaťa, jeho charakterové a povahové vlastnosti sú také, že dieťa sa samo rozhodne kedy a u ktorého rodiča sa bude zdržiavať, pričom takéto rozhodnutie dieťaťa vždy rešpektoval. Uvedené však podľa jeho názoru neznamena, že by striedavá osobná starostlivosť nefungovala. Počas týždňa sa maloletá zdržiava na internáte, doma sa zdržiava len počas víkendov, to značí, že jej záujmy sú otcom plne akceptované a nevidí preto žiaden relevantný dôvod na zmenu doterajšej úpravy pomerov dieťaťa. Matkou udávané dôvody na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností sú účelové, pretože on všetky výdavky matky na dieťa prepláca čo funguje až do súčasnosti. Domnieva sa, že matke prekáža skutočnosť, že vo veciach týkajúcich sa výdavkov na dieťa s ním musí komunikovať. To, že sa dieťa vyjadri v tom smere, že chce žiť s matkou, nič nehovorí o jej vzťahu k jednému či k druhému rodičovi. Zdôraznil, že súd musí citlivo zvážiť, či bude predmetné rozhodnutie v prospech dieťaťa alebo len v prospech matky, ktorá mu nebude musieť výdavky na dieťa preukazovať. Potvrdil, že počas letných prázdnin 2022 sa jeho vzťahy s maloletou vyhrotili, dostali sa do konfliktu kvôli preukázaniu výdavkov na školu, ktorú žiadal od matky; uvedenú skutočnosť, matka dieťaťu zrejme zle interpretovala s tým, že on maloletej odmieta uhrádzať školné, čo pravdou nebolo, keďže tak polovicu školného, výdavkov na internát ako aj na stravu na internáte ochotne uhrádza ešte pred ich splatnosťou. Polovicu celkových výdavkov na stravu v škole prepláca po tom, čo mu matka predloží doklad o úhrade. Okrem toho sa finančne podieľal aj úhrade polovice výdavkov na zubné ošetrovanie dieťaťa, kurzy ruského jazyka, nákup okuliarov, či liekov. Vo februári 2023 uhradil 400,-eur ako časť celkovej ceny za vodičský kurz pre maloletú, pričom matka mu oznámila, že na úhrade celkových výdavkov sa ona podieľať nebude, nakoľko na takýto nadštandard financie nemá. Matke vytkol, že dieťaťu dáva obnosené šatstvo po sebe, pričom ona si zakupuje nové. Všetky hodnotnejšie veci zakupuje dieťaťu on (notebook, bicykel, telefón, oblečenie, obuv), financuje jej školské potreby, o čom matka vedomosť nemá, pritom sa jedná o sumu približne 100,-eur ročne. Pravidelne ju vozíva on alebo starší syn H. do školy aj zo školy v Nitre, pri tej príležitosti sa vždy idú najesť alebo na nákupy. Keď matku žiadal, aby mu prispela na naftu, odmietla s tým, že dieťa môže chodiť autobusom. Rovnako ju žiadal aj o úhradu polovice výdavkov na oblečenie dieťaťa čo odmietla s tým, že maloletá má oblečenia dost. Poprel, že by s ním maloletá od augusta do decembra 2022 úplne prerušila kontakt, kontaktovali sa osobne aj telefonicky. Aktuálne chodí do jeho domácnosti častejšie, podľa toho ako sa dohodnú, zväčša v sobotu alebo nedeľu príde na obed. Poprel, že by psychiku maloletej ovplyvnili hádky s ním, či jeho správanie voči maloletej, mal za to, že tieto sú dôsledkom spolužitia matky s jej vtedajším partnerom, ktoré bolo sprevádzané psychickým terorom z jeho strany, ktorého bola maloletá účastná. Zdôraznil, že maloletá má v jeho domácnosti vytvorené vhodné podmienky, má vlastnú izbu. Má za to, že matka dieťa citovo vydiera, je pod jej nátlakom. Podľa jeho názoru nie je matka schopná sa o dieťa riadne postarať, keď bola schopná ju ešte v roku 2017 vystaviť psychickému teroru zo strany jej bývalého partnera, naviac vyplynulo, že matka máva večer pánske návštevy. V žiadnom prípade nechce, aby bol jeho styk s maloletou súdom určovaný, či akokoľvek obmedzovaný. Vo vzťahu k svojmu príjmu uviedol, že tento reálne plyní len z

výkonu živnosti, za zdaňovacie obdobie roku 2021 vykázal celkové príjmy 2.000,-eur . Jeho podnikanie negatívne ovplyvnila pandémia kovidu, cenová, ale aj ekonomická kríza, čo sa negatívne prejavilo aj vo vzťahu k úhrade výdavkov na prenájom, či réžiu prevádzky. Je spoločníkom obchodnej spoločnosti Repdo s.r.o., u ktorej zahájil bezodplatné odstúpenie svojej účtovníčky z dôvodu, že už druhé daňové priznanie bolo zlé. O rovnakom postupe uvažuje aj pri druhej obchodnej spoločnosti Repjo, s.r.o., ktorá bola založená v čase rozvodu manželstva s matkou dieťaťa a ku ktorej využitiu by došlo v prípade zmeny podnikania z fyzickej osoby na právnickú . Vyjadril presvedčenie, že v konečnom dôsledku sú jeho príjmy nižšie než príjmy matky, svoje výdavky financuje z rezervy z minulosti. Je výlučným vlastníkom rodinného domu, v ktorom žije sám s plnoletým synom H., podielovým spoluvlastníkom bytu a dvanásťročného motorového vozidla Škoda Superb. Plnoletý syn H. je kadetom na policajnej akadémii, stravu aj ubytovanie na internáte má zadarmo, večere si zabezpečuje vo vlastnej réžii, do školy dochádza motorovým vozidlom, ktoré od neho dostal na osemnásť narodeniny darom, čiastočne si finančne prispel aj on sám. Plnoletý dosahuje príjem v čistom cca 550,-eur mesačne, z toho 100,-eur mu strháva akadémia, tieto by mu mali byť vyplatené po ukončení štúdia. Navyac synovi dáva nejaké financie podľa potreby, prípadne mu uhradí vyššie výdavky, posledne vynaložil cca 200,-eur na opravu jeho motorového vozidla. V súvislosti s nástupom syna na akadémiu mu zakúpil časť služobnej uniformy, pričom len za kanady zaplatil 190,-eur , pulóver stál cca 50,-eur. Vyjadril sklamanie nad nezaujmom matky o staršieho syna.

3. Kolízny opatrovník navrhol maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 200,-eur mesačne berúc do úvahy vek dieťaťa, jeho odôvodnené potreby ako aj majetkové pomery otca. Považoval za preukázané, že striedavá osobná starostlivosť sa u maloletej nerealizuje dlhší čas k čomu prispela aj vážne narušená komunikácia rodičov. Názor maloletej vo vzťahu k zmene úpravy rodičovských práva a povinností bol zisťovaný prostredníctvom informatívneho pohovoru na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Levice ako aj jej vypočutím na súde, pričom zhodne prejavila vôľu byť zverená do starostlivosti matke.

4. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd nasledujúci skutkový stav: maloleté dieťa pochádza z manželského zväzku jeho rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 10.05.2019 pod č.k. 17P/2/2019-180 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a schválená rodičovská dohoda, ktorou bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že matka sa zaviazala zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý párny týždeň, otec každý nepárny týždeň s tým, že k prevzatíu a odovzdaniu maloletej dôjde vždy v piatok o 17:00 hodine s tým, že každý z rodičov je povinný v stanovenom čase prevziať dieťa v bydlisku druhého rodiča a každý z rodičov je povinný v stanovenom čase dieťa druhému rodičovi odovzdať do osobnej starostlivosti. Rodičia sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nezaviazali uhrádzať výživné na maloletú k rukám druhého rodiča. Rodičia sa dohodli, že obaja sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2019.

5. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 23.08.2022 pod č.k. 11P/136/2022-52 zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú do času rozhodnutia vo veci samej zveril do osobnej starostlivosti matke, zo strany otca určil výživné v sume 150,-eur mesačne a upravil styk otca s maloletou. Súd mal za to, že matka neosvedčila nevyhnutnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia.

6. Z komplexného hodnotenia vypracovaného Súkromnou školou umeleckého priemyslu v Nitre vyplýva, že maloletá je žiačkou druhého ročníka. So spolužiakmi vychádza dobre, je priateľská, milá, má nekonfliktné príjemné yvstupovanie. Jej vzdelávacie výsledky sú na veľmi dobrej úrovni, na vyučovanie býva pripravená, nosí potrebné pomôcky, do vzdelávacieho procesu sa zapája. Všetky vymeškané hodiny má riadne ospravedlnené.

7. Podľa § 26 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práva povinností.

8. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práva a

povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 36 odsek 1 Zákona o rodine rodičia, maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenie § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

12. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

14. Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. Základným predpokladom pre zmenu rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je jestvujúca zmena pomerov, pričom nemusí ísť nevyhnutne o zmenu pomerov, ktorá je podstatná oproti času keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, postačuje preukázanie zmeny pomerov akejkoľvek intenzity, pokiaľ sa táto zmena kvalifikovane prejaví v pomeroch účastníkov. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov, ako aj zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, najmä jeho potrieb. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrh matky na zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. G. je dôvodný. Možno konštatovať, že od času zverenia maloletej do striedavej starostlivosti oboch rodičov došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodnene zakladá nevyhnutnosť potreby zmeny zverenia maloletej, a to do výlučnej starostlivosti matke. Vychádzajúc zo zhodných vyjadrení rodičov má súd preukázané, že rodičia striedavú osobnú starostlivosť u maloletej realizovali do augusta 2022, od uvedeného času osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Oboznámiac sa s názorom maloletej, ktorý verbalizovala tak pre orgánom sociálnoprávnej ochrany detí ako aj priamo pred súdom má súd za to, že v najlepšom záujme maloletej je jej zverenie do osobnej starostlivosti matke, ktorá má okrem vhodných bytových, materiálnych podmienok, aj osobnostné predpoklady na zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, pričom šetrením pomerov v domácnosti matky neboli zistené žiadne nedostatky v jej doposiaľ realizovanej starostlivosti o maloletú. Zo správy z informatívneho pohovoru realizovaného orgánom sociálnoprávnej ochrany s maloletou zo dňa 17.08.2022 vyplynulo, že maloletá komunikovala spontánne, uviedla, že k otcovi sa vrátiť nechce. Keď je u neho otec ju zo všetkého obviňuje, ak neurobí to čo chce otec. V spoločnej domácnosti s otcom žije starší brat H., s ktorým nemá blízky vzťah, väčšinou sa ani nerozprávajú. Otcovi svoj názor, ako sa cíti, čo jej prekáža povie, ale cíti pri tom strach a úzkosť. Má pocit, že ju otec aj tak nepočúva. Počas leta začala brigádovať v Štúrove, kde sa jej páči. Aj kvôli brigáde sa jej otec vyhrážal, aby s tým prestala, lebo inak na nich podá sťažnosť. Najviac sa jej vyhráža so školou, neustále jej hovorí, že jej prestane platiť školné, vezme jej všetky veci, ktoré jej do školy nakúpil, ak bude chcieť byť u matky. K matke si nemôže vziať ani notebook

potrebný na vyučovanie, či písanie úloh. Otec jej uviedol, že všetky veci, ktoré má u neho tam aj ostanú a môže ich používať len v jeho domácnosti. Maloletá uviedla, že by chcela byť u matky a nateraz sa s otcom nechce stretávať. Správnosť a pravdivosť obsahu správy z informatívneho pohovoru otec namietal tým, že podľa udania maloletej obsah správy sa nezhoduje s jej vyjadrením na úrade, maloletá v správe nevystupuje ako jej signatár, naviac pohovor nebol vedený v štátnom jazyku, preklad bol realizovaný dvoma zamestnankyňami úradu, ktoré nie sú úradnými prekladateľmi. K námietkam otca súd uvádza, že tieto nie sú dôvodné, ako súd zistil pri výsluchu maloletej na pojednávaní, táto riadne ovláda slovenský jazyk, čo aj sama potvrdila. Naviac rovnaký názor vo vzťahu k zmene jej zverenia do starostlivosti matke maloletá odprezentovala aj pre súdom; s poukazom na uvedené nemal súd pochybnosti o pravdivosti správy z informatívneho pohovoru realizovaného orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, či o skutočne prejavenej vôli dieťaťa. Maloletá pre súdom uviedla, že o predmete konania má vedomosť, mala za to, že striedavá starostlivosť u nej nikdy nefungovala, pretože jej prekážalo, že je presne dané u koho a na aký čas má byť. V ten týždeň kedy bývala u otca mu vadilo, keď išla na oslavu niekoho z matkinej rodiny, pýtala sa prečo tam ide, keď je u neho. S maminou mohla bez problémov telefonovať, avšak keďže videla, že otcovi by osobné stretnutie s matkou vadilo, počas týždňa u neho sa s matkou nestretávala. Pokiaľ bola u matky, nikdy sa s ňou nebavila o tom, že chce s otcom telefonovať alebo ho navštíviť. V starostlivosti matky je po tom, čo sa s otcom škaredo pohádali, keď sa ju otec snažil presvedčiť, že matka je tá zlá nie on. Otec na ňu kričal. Po tejto hádke nechcela byť ani s jedným z rodičov, asi jeden a pol dňa bola u starého otca z otcovej strany. Prekáža jej, že rodičia svoje spory riešili cez ňu, zaťažovali ju do svojich sporov, viac otec ako mamina. Po hádke s otcom si asi jeden a pol mesiaca len písali, následne ho začala navštevovať, asi jeden až dvakrát do mesiaca príde v sobotu alebo v nedeľu na obed. Otec je ochotný vziať ju autom do Nitry aj kúpiť veci, ktoré potrebuje. Keď mu hovorila, že ostať žiť s maminou, otec povedal, že uvidíme, tipuje, že myslel ako dopadne súd. Pokiaľ k nemu dlhšie nejde, je nahnevaný, povie, že jej nebude dávať vreckové, nebude platiť Netflix, či mobilné dáta. Vo vzťahu k panickým atakom uviedla, že týmito trpí cca tri, štyri roky, zvykli sa u nej objavovať po hádkach rodičov. S bratom blízky vzťah nemá, zdôraznila, že má obavu, že by jej ocino prestal platiť školu, ktorá ju veľmi baví. Berúc do úvahy i vyjadrenie kolízneho opatrovníka v tejto veci súd zveril maloletú do výlučnej starostlivosti matke. Súdom na rozdiel od otca nemal pochybnosti o osobnostnej výbave matky, či jej rodičovských kompetenciách vo vzťahu k riadnej výchove maloletej. Tvrdenia otca o pánskych návštevách u matky sú ničím nepodloženými tvrdeniami. Nebolo preukázané, že by matka na dieťa vyvíjala akýkoľvek nátlak vo vzťahu k podanému návrhu. Na tomto mieste považuje súd za potrebné uviesť, že záchvaty paniky u dieťaťa, či zhoršenie jej psychického stavu vyvolávali dlhodobopretrvávajúce konflikty medzi rodičmi, skutočnosť, že rodičia svoje konflikty neriešili kultúrovane, bez prítomnosti dieťaťa, ale naopak svojimi vzájomnými animozitami zaťažovali citové prežívanie dieťaťa už bez tak trpiace rozchodom rodičov. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, na vek, rozumovú vyspelosť dieťaťa ako aj opakovane prezentovanú vôľu dieťaťa byť v starostlivosti matky súd podanému návrhu matky vyhovel a maloleté dieťa zveril do jej výlučnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že medzi rodičmi sú aj napriek uplynulému času naďalej prítomné výrazné komunikačné problémy, ktoré sa okrem iného prejavujú aj tým, že rodičia spolu komunikujú len prostredníctvom emailov, čo je nepochybne jednou z prekážok pri samotnom výkone striedavej osobnej starostlivosti u maloletej. Vo svetle vyššie opísaných skutočností nie je v zásade možné ponechať maloleté dieťa v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí nekomunikujú, nevedia dospieť k zhode ani v základných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa a jeho potrieb, naviac za situácie kedy maloleté dieťa čoskoro dovŕši plnoletosť a model striedavej osobnej starostlivosti absolútne odmieta. Neobstojí argument otca o nedôvodnosti podaného návrhu za situácie kedy je preukázané, že doterajšia úprava rodičovských práv a povinností k maloletej nezodpovedá jednak skutočnosti a jednak nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej, ktorá sama prejavila vôľu byť zverená do starostlivosti matke. Naviac s otázkou zverenia dieťaťa do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov je neoddeliteľne spätá aj otázka výživného pre maloleté dieťa zo strany rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do starostlivosti. Výživné má charakter bežnej spotreby a musí byť hradené k rukám rodiča, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a výživné používa na úhradu bežných potrieb dieťaťa.

16. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli dohodu o výške výživného.

22. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností alebo pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť ak bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Zákon o rodine prostredníctvom vyššie citovaných ustanovení vyjadruje všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patri k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby, rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

25. Ako vyplýva zo zhodných vyjadrení rodičov maloletej, táto sa od augusta 2022 nachádza vo výlučnej starostlivosti matky. Matka je zamestnaná, jej priemerný čistý mesačný príjem vyplácaný zamestnávateľom - Gymnázium Želiezovce je 944,14,-eura (od januára 2022 až do mája 2023 vrátane), za identické obdobie dosiahla matka u ďalšieho zamestnávateľa MIRA Office priemerný čistý mesačný príjem v sume 58,09,-eura. Na maloletú G. poberá rodinné prídavky. Je výlučnou vlastníčkou bytu, v ktorom žije s maloletou. Mesačné výdavky matky pozostávajú z úhrad na preddavkové platby za byt 210,-eur, elektriku 45,-eur, mobil 25,-eur, mobil a internet pre maloletú 30,-eur, internet 10,-eur, RTVS 5,-eur, Freesat 10,-eur, , poistenie bytu 4,-eur, sporenie 50,-eur, lieky 40,-eur, pohonné hmoty 40,-eur, strava 180,-eur, ošatenie 30,-eur. Matka iné vyživovacie povinnosti nemá.

26. Otec maloletej vykonáva živnostenskú činnosť, za zdaňovacie obdobie roku 2021 vykázal príjmy v sume 28.733,49,-eura, výdavky v sume 26.415,27,-eura, základ dane 2.318,22,-eura, za zdaňovacie obdobie roku 2022 vykázal príjmy zo živnosti 30.114,90,-eura, výdavky 31.045,42,-eura, v tomto zdaňovacom období vykázal stratu vo výške 930,52,-eura. Je jediným konateľom a spoločníkom obchodných spoločností Repdo, s.r.o., ktorá v zdaňovacom období roku 2021 vykázala daňovú stratu 291,50,-eura, v roku 2022 ju znížila na sumu 262,-eur a Repjo, s.r.o., ktorá za zdaňovacie obdobie roku 2021 vykázala daňovú stratu 272,50,-eura, ktorú v nasledujúcom zdaňovacom období roku 2022 zvýšila na sumu 353,-eura. Z predložených výpisov z osobného účtu otca vyplýva, že od júna 2022 do mája

2023 vrátane boli na tento účet realizované pravidelné vklady v mesačných intervaloch, pričom mesačný peňažný vklad predstavuje v priemere sumu 2.001,67,-eura. Z podnikateľského účtu otca vyplýva, že za vyššie sledované obdobie boli na tento účet s výnimkou mesiaca august 2022 vložené peňažné vklady v priemere v sume 1.000,-eur. Z predloženého podnikateľského účtu obchodnej spoločnosti Repjo s.r.o. vyplýva, že v auguste 2022 bol na tento účet realizovaný vklad v sume 100,-eur, v januári 2023 v sume 200,-eur. Podnikateľský účet obchodnej spoločnosti Repdo s.r.o. bol zrušený z dôvodu prevodu obchodného podielu. Mesačné výdavky otca pozostávajú zo splátky hypotekárneho úveru 484,99,-eura, platby za plyn 200,-eur, elektrikú 99,90,-eura, RTVS 4,64,-eura, vodu 30,-eur, mobil a internet - deti 5,-eur, poplatky na účtoch 10,-eur, Freesat 22,29,-eur, lieky 40,-eur, sporenie 10,-eur, internet 26,99,-eur, Netflix, HBO, youtube 27,64,-eur, pohonné hmoty 150,-eur, ročne uhrádza daň z nehnuteľnosti 96,17,-eur, daň za byt v podielovom spoluvlastníctve 4,43,-eura, komunálny odpad 84,09,-eur, daň za psa 10,-eur, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 111,-eura, Google aplikácie 20,-eur, STK a emisná kontrola motorového vozidla 30,-eur, servisné kontroly motorového vozidla, jeho sezónne prezutie 400,-eur. Otec je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý obýva s plnoletým synom H., motorového vozidla Škoda Superb a podielovým spoluvlastníkom bytu v Želiezovciach v jednej polovici celku, ktorý je plne v užívaní jeho otca, ktorý znáša výdavky spojené s užívaním nehnuteľnosti. Okrem maloletej nemá inú vyživovaciu povinnosť.

27. Maloletá navštevuje druhý ročník Súkromnej školy umeleckého priemyslu v Nitre, do školy ju na vlastné náklady osobným motorovým vozidlom vozí otec, od februára 2023 plnoletý brat H.. Výdavky súvisiace s návštevou školy pozostávajú z platby školného 85,-eur mesačne, jednorázového zápisného v sume 199,-eur, ktoré bolo uhradené rodičmi na začiatku štúdia, ubytovanie na internáte 30,-eur mesačne, od marca 2023 v sume 35,-eur mesačne, strava na internáte (raňajky, večere) stravná jednotka činila denne 1,40,eur,-t.j. cca 50,-eur,- od januára 2023 sa stravná jednotka zvýšila na sumu 2,10,-eur denne, t.j. cca 88,-eur mesačne, strava v škole 40,-eur mesačne, zvýšené od januára na sumu 50,-eur mesačne. Maloletá navštevuje kurz ruského jazyka, platba zaň činí 35,-eur mesačne. Je zdravá, nosí okuliare. Od oboch rodičov dostáva vreckové, od matky v sume 80,-eur mesačne, od otca v meniacich sa sumách, podľa predložených výpisov z účtu minimálne v sume 100,-eur mesačne. Od apríla 2023 jej matka uhrádza paušál a internet v sume 36,-eur mesačne, do uvedeného času tieto náklady znášal otec, úhrada činila 25,-eur mesačne.

28. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletej danej okrem bežných výdavkov na stravu, hygienu, či ošatenie i jej zdravotným stavom, záujmovými aktivitami ako aj výdavkami spojenými so štúdiom prihliadnúc pri tom na skutočnosť, že je vo veku blízkom plnoletosti, v dôsledku čoho sa jej potreby približujú k potrebám dospelého človeka, zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov berúc v úvahu skutočnosť, že okrem maloletej nemajú inú vyživovaciu povinnosť, súd určil výživné zo strany otca na maloletú v sume 200,-eur mesačne, ktorú otca zaviazal uhrádzať k rukám matky vždy k 15 dňu v mesiaci vopred. Takto určené výživné spolu s primeraným výživným zo strany matky, ktorá svoju vyživovaciu povinnosť plní aj svojou osobnou starostlivosťou o maloletú, zabezpečením bytových potrieb dieťaťa a prídavkami na dieťa sú spôsobilé pokryť všetky odôvodnené potreby maloletej, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Na strane matky súd pri hodnotení jej zárobkových pomerov vychádzal z jej príjmu, ktorý je vyplácaný oboma zamestnávateľmi. Na strane otca súd vychádzal z jeho príjmov, ktoré sú dosahované tak výkonom jeho podnikateľskej činnosti, či už prostredníctvom výkonu živnosti ako aj prostredníctvom obchodných spoločností, v ktorých otec vystupuje ako spoločník a konateľ. Súd po vykonanom dokazovaní neuveril tvrdeniam otca o tom, že jeho skutočný príjem je nižší než príjem matky ako aj o jeho tvrdeniam o úhrade výdavkov z finančnej rezervy vytvorenej v predchádzajúcich obdobiach. Je nepredstaviteľné, aby otec vzhľadom na jeho celkovú životnú úroveň, pravidelne vynakladané výdavky ako i finančné plnenia preukázateľne a pravidelne vynakladané v prospech tak plnoletého syna ako aj maloletej G. uhrádzal z finančnej rezervy. Súd mal k dispozícii výpisy zo všetkých účtov otca, pričom skutočnosť, že by otec disponoval vyššími úsporami nebola v konaní preukázaná, ich existenciu nie je možné ani rozumne predpokladať vzhľadom na výšku čiastky, ktorá je otcom uhrádzaná v prospech sporenia, pričom táto dosahuje výšku 10,-eur mesačne. Po oboznámení sa s výpismi účtov otca má súd za to, že priemerný čistý príjem otca možno ustáliť na sume minimálne 2.001,67,-eura mesačne. Ak by bola finančná, ekonomická, či hospodárska situácia jeho podnikateľských aktivít natoľko nepriaznivá ako to otec prezentuje, s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou by využil iné spôsoby zabezpečenia si príjmu a o to aj s poukazom a výšku ním prezentovaných, ale aj ním preukázateľne vynakladaných výdavkov. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliadne

aj vtedy, ak sa povinný bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkové prospechu. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa považuje aj nevýhodné scudzenie majetku. Následkom princípu proporcionality je skutočnosť, že súd pri určení výživného vychádza z potencionálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, podnikania, resp. majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu. V tejto súvislosti potom súd konanie otca, ktorým v priebehu konania bezplatne previedol obchodný podiel obchodnej spoločnosti Repdo s.r.o. , podľa jeho vyjadrenia, na svoju účtovníčku a ďalšiu osobu, postupujúc podľa ustanovenia § 75 odsek 1 Zákona o rodine vyhodnotil ako vzdanie sa majetkového prospechu bez preukázania dôležitého dôvodu. Je pravdou, vychádzajúc z predložených daňových priznaní, že obchodná spoločnosť Repdo s.r.o. vykazuje daňovú stratu už za druhé zdaňovacie obdobie. Táto samotná skutočnosť však nemôže viesť k záveru, že bezodplatný prevod obchodného podielu otcom je závažným, z hľadiska zákona akceptovateľným dôvodom na strane otca na zbavenie sa tejto majetkovej podstaty. Otec v konaní nepreukázal žiaden objektívny dôvod pre bezodplatné vzdanie sa účasti v obchodnej spoločnosti, má za to, že odplata za prevod obchodného podielu otca mohla byť dojednaná aspoň vo výške zodpovedajúcej vkladu otca do obchodnej spoločnosti.

29. Výživné súd určil od 09.08.2022, teda odo dňa podania návrhu na súd, kedy bolo zhodnými vyjadreniami rodičov preukázané, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje výlučne matka dieťaťa. Otec sa od uvedeného času na výžive maloletej preukázateľne podieľal finančnými plneniami v nasledovných sumách- v roku 2022 od septembra do decembra vrátane uhradil na účet maloletej vreckové spolu v sume 371,80,-eura, v roku 2023 (január až jún vrátane) finančné plnenia v sume 626,08,-eura + 400,-eur vo februári 2023 na vodičský preukaz dieťaťa, na účet matky uhradil v prospech maloletej od septembra 2022 do decembra 2022 vrátane celkovú sumu 416,51,-eura predstavujúcu pomernú časť celkových platieb za stravu v škole, stravu na internáte, výdavky na internát, školné, kurz ruského jazyka, v roku 2023 (od januára do mája vrátane) na tento účel uhradil celkovú sumu 447,47,-eura + pomernú časť platieb za lieky dieťaťa v sume 25,-eur, výdavkov na zubára v sume 20,-eur.

30. Odo dňa 09.08.2022 by vznikla otcovi na výživnom pre maloletú zaostalosť vo výške 1.941,90,-eur (mal zaplatiť august 2022- 200,-eur : 31 dní = 6,45,-eur x 22 dní + 9 mesiacov x 200,-eur - september 2022 až máj 2023 vrátane), vzhľadom na skutočnosť, že otec v prospech výživného na maloletú uhradil s poukazom na platby uvedené v bode 29. rozsudku sumu vyššiu, súd vyslovil, že otcovi zaostalosť na výživnom pre maloletú nevznikla.

31. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia žiadali, aby súd styk otca s maloletou neupravoval, berúc do úvahy vek dieťaťa blízky plnoletosti, skutočnosť, že maloletá sa s otcom styka po ich vzájomnej dohode, ona sama si nepraje, aby styk s otcom bol súdnym rozhodnutím pevne stanovený, súd o tejto skutočnosti nerozhodoval.

32. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov mohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že :

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie účastníkmi konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.